

в Бергзона в черти метафізики світового ставання.

Види інтелекту поясняє Бергзон конечностями ділання. Інтелект обробляє певну дійсність так, наче би вона була нечасовим бутем. Тому склоняється він: розуміти живе як наслідок мертвого. Безуслівне володінє інтелекту заповнене тільки в анорганічному житю, в анорганічному світі. Тут досягає наука дійсність. Але в царстві свідомости мусить інтелект стати поза інтуїцію, що відіграє тут найважливішу роль.

Еволюція можлива тільки психологічно. Найбільшим здобутком Бергзона на полі біології є його наука про *élan vital* або про спільність внутрішнього гону всього життя. Сею теорією може він пояснити факти, які не можна вяснити ні дарвінізмом, ні лямаркізмом, ні вкінці теорією Hugo de Vries'a.

Анрі Бергзон, названий своїми прихильниками у Франції найзнатнішим метафізиком від Декарта, а одним німецьким критиком найоригінальнішим мислителем від Канта, видав перший свій твір ще 1888 р. п. з: *«Essai sur les données immédiates de la conscience»*. 1896 р. вийшла друга його праця у світ: *«Matière et mémoire»*; третя, найважливіша, 1907 р.: *«Evolution créatrice»*. *«Вступ до метафізики»* дру-